

и национализъм съж понятия недѣлими споредъ „съврѣменната социология“, това ще каже, че и патриотизъмътъ, изкренната любовь къмъ отечеството, и национализмътъ, съж нѣща недѣлими отъ любовъта къмъ човѣчество, съж понятия недѣлими отъ „нашите стремления за пълна и абсолютна човѣшка свобода“ (Съч. 302). Отъ тази гледна точка, отъ гледишето на съврѣменната социология, отъ гледишето на новата наука за свободата, отъ гледишето на пълното човѣшко братство и равенство, на абсолютната човѣшка свобода, която му налагаше социализмътъ, изхождаше българскиятъ поетъ при опрѣдѣляне личнитѣ качества на българскиятъ народъ, неговиятъ влогъ въ цивилизацията на човѣчество, както и когато дефинираше понятието народъ, народностъ.

Народността е исторически фактъ и историческа категория. „Съврѣменната социология“ учи, че при дадени материални и културни съотношения се създаватъ всички исторически факти, се създаватъ и всички обществени отношения, едно отъ които е и националността, националната единица.

Но понятието националност е понятие ново.

То бѣше възгѣто въ началото на XIX. вѣкъ отъ новата общественна формация, каквато бѣше буржуазията, отъ нейнитѣ публицисти-„реалисти“ и отъ нейнитѣ литератори-„романтици“. Когато буржуазията се засиляше въ своето съзнание като класа, и когато пригърна сѫдбата на всички потиснати отъ феодалния режимъ, тя изрази идеята за националността, както въ нейното метафизическо, така сѫщо и въ нейното историческо, политическо значение. Слѣдъ революцията въ Англия отъ XVI. столѣтия, и въ Франция отъ края на XVIII-то, вече въ началото на миналия вѣкъ философътъ, публицистъ и литераторитъ на новата политическа господарка, взеха да идеализиратъ „народната“ култура, старитѣ добродѣтели и т. н. Както видѣхме,